

4. Skatterestancer

En skatterestance er et skattebeløb, der er opkrævet og forfaldent, men ikke indbetalt på opgørelsestidspunktet. Skattebeløb der eftergives eller afskrives som uerholdelige indgår dog ikke i skattemyndighedernes restancebegreb.

Restanceopgørelser vil derfor være meget følsomme over for både skattemyndighedernes praksis mht. eftergivelse, afskrivning og forfaldstidspunkter. Da sådanne ændringer er hyppige, er sammenligninger over tiden problematiske. Hertil kommer, at de forskellige skatterestanceformer begrebsmæssige hidtil har været så forskellige, at de ikke umiddelbart kan lægges sammen til et udtryk for den samlede skatterestance.

Nye regnskabs-systemer fra 1995

Med virkning fra den 1. januar 1995 omlagdes regnskabssystemerne således, at principperne for afskrivning (udgiftsføring) af tvivlsomme fordringer blev ens på skatte-, told- og afgiftsområdet med artsfordelt bogføring på statsregnskabet. Med undtagelse af selskabsskatteområdet er den statistiske opgørelse overgået fra at være baseret på inkassosaldoen til den regnskabsmæssige opgørelse af debitorer.

Afregnings- registre

Afregningen af skatter og afgifter mv. sker i forskellige registre. I *Debitor/Restanceregistret* (D/R-systemet) afregner virksomhederne for indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag samt for moms, told og andre afgifter. Afregning af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms samt aconto selskabsskat kan ligeledes foregå i *Regionsbogholderierne*, men har som hovedregel en mere manuel karakter.

Personskatteregistret (KOBRA) omfatter kontering og opkrævning af B-skatter, restskatter og andre personrelaterede skatter, men ikke af indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, der som nævnt ovenfor afregnes af arbejdsgiverne i D/R-systemet.

Selskabs- og Fondsskatteregistrene (SSR og FBS) omfatter alene afregning af selskabsskat henholdsvis fondsskat.

I Told og Skattestyrelsens edb-bogholderi (SAP) afregnes aktiehandelsafgift, gaveafgift, kontrollovsbøder samt udbytteskat mv.

En opgørelse af de samlede skatte- og afgiftsrestancer opdelt på arter nødvendiggør således en sammenstilling af opgørelser fra hvert af de ovennævnte registre.

Afskrivning af uerholdelige skatterestancer

Når en skatterestance ikke kan inddrives klassificeres den efter regelsæt som uerholdelig (hensættelse til forventet tab) eller tabt (konstateret tab) og udgiftsføres til afskrivning. Årsagen til afskrivningen kan fx være insolvente dødsboer, ophørte virksomheder og konkurser. Men også tidsmæssig forældelse kan være årsagen.

Hvis fx en *personlig ejet* virksomhed med skattegæld ophører og gælden udgiftsføres, overføres den fra D/R-systemet til et register over Retskraftige Udgiftsførte Fordringer (RUF), hvorfra gælden først udgår ved betaling, gældssanering, forældelse eller hæfterens død. Ved forældelse eller hæfterens død er skattekravet ikke længere retskraftigt og afgangsføres som tabt (endeligt afskrevet).

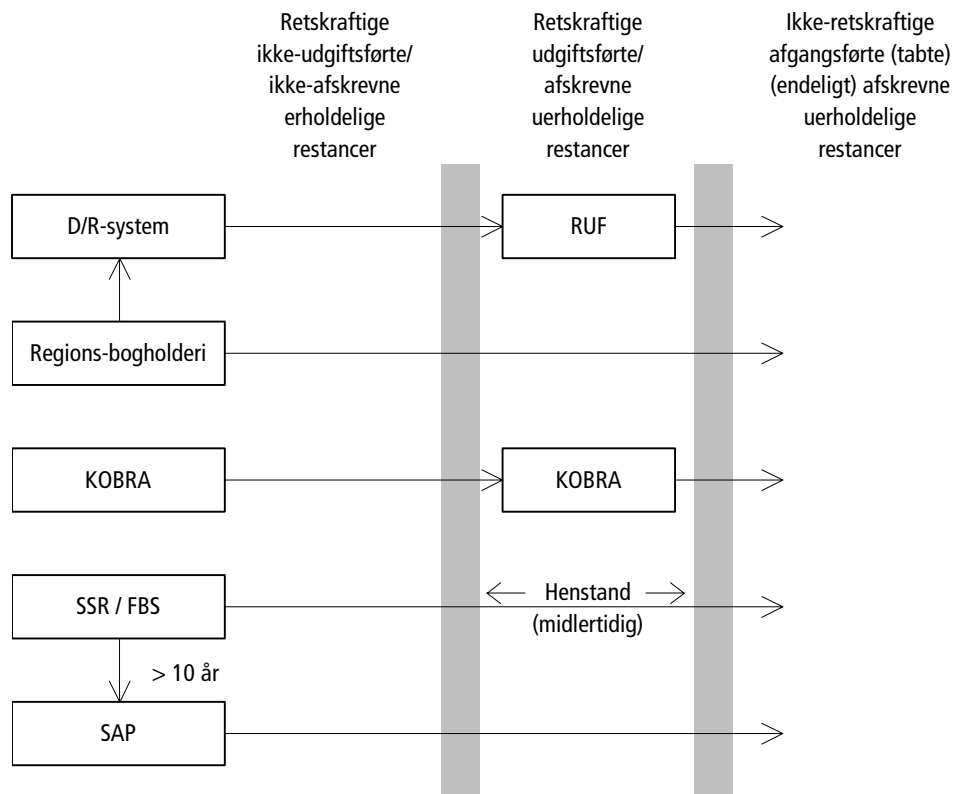
På *personskatteområdet* udgiftsføres i personskatteregistret (KOBRA) efter tilsvarende regler. Henstandsbelagte restancer har ikke midlertidig udgiftsføring, men af hensyn til ensartede opgørelsesprincipper er denne udgiftsføring under gennemførelse.

I Selskabs- og Fondsskatteregistrene (SSR og FBS) udgiftsføres for skyldig skat, når de juridiske enheder ikke længere eksisterer (tabt og endeligt afskrevet) eller når der (i modsætning til personskatteområdet) er bevilget henstand (midlertidig afskrivning).

I Told og Skattestyrelsens edb-bogholderi (SAP) foretages endelig afskrivning ved tab.

Betaling på tidligere udgiftsførte restancer optages i regnskabet som ekstraordinære indtægter.

Skematisk fremstilling af afskrivninger

Afskrivning og eftergivelse

I nationalregnskabsmæssig henseende omfatter skattebegrebet de pålignede skatter (henført til optjeningstidspunktet) inklusive de skatter som ikke indbetales. Kan skatterne ikke inddrives (uerholdelig/forældet) afskrives de på debitorens konto for andre mængdemæssige ændringer i status/balance. Eftergivelse af gælden efter fælles overenskomst (gældssanering eller akkord) mellem kreditor (sektoren for offentlig forvaltning og service) og debitor (person eller virksomhed) klassificeres som en kapitaloverførsel fra kreditor til debitor.

Rentetilskrivning

Der sker en månedlig renteberegning og -tilskrivning til restancer, der inddrives af Told- og Skattestyrelsen. På personskatteområdet sker renteberegningen løbende, men rentetilskrivningen registreres først som restance ved opkrævningen, der sker i tilknytningen til årsopgørelsen for det pågældende indkomstår. Til uerholdelige personskatterestancer sker der ikke rentetilskrivning.

Tabel 4.1

Skatte- og afgiftsrestancer, inkl. udgiftsførte, men fortsat retskraftige restancer ultimo året

Taxes and duties in arrears, including arrears charged to revenue but still legally binding at end of the year

	1997	1998	1999	2000	
	mio. kr.				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	35 069	35 337	35 414	33 384	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	1 632	1 516	1 449	1 602	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	116	129	143	164	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv. ¹	7 246	7 514	7 473	7 710	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms og afgifter mv.	7 146	7 584	7 918	8 409	Interest, fees, costs of A-tax, labour market contributions, customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat	4 903	5 233	5 353	3 565	Corporation tax and tax on funds
Personsskat	12 631	11 883	11 513	10 342	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige erhvervsdrivende	502	643	665	538	Labour market contributions from self-employed
Særlig pensionsopsparing	-	13	38	123	Special pension-scheme savings
Udbytteskat	687	585	614	709	Dividend tax
Dødsboskat	32	59	81	79	Estate duty
Andre debitorer	7	8	3	3	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat og andre debitorer	130	135	131	128	Interest concerning dividend tax, estate duty and other debtors
Forbrugsrenteafgift	13	11	9	6	Duty on interest on consumer loans
Aktiehandelsafgift ²	24	24	24	6	Duty on transfers of shares

¹ Restancen ultimo 1998 er reduceret med 125 mio. kr. vedr. registreringsafgift af motorkøretøjer. Beløbet var ikke forfaldent til betaling.

² Restancer ultimo 1998 og 1999 kan ikke opgøres pga. fejl i AHA-systemet. Restancebeløbet fra 1997 er derfor skønnet uændret.

Tabel 4.2

Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. udgiftsførte, men fortsat retskraftige restancer ultimo året

Taxes and duties in arrears, excluding arrears charged to revenue but still legally binding at end of the year

	1997	1998	1999	2000	
	mio. kr.				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	21 759	20 578	19 768	18 359	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	1 069	929	855	985	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	108	116	126	140	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv. ¹	4 794	4 965	4 753	4 890	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms og afgifter mv.	2 603	2 592	2 498	2 565	Interest, fees, costs of A-tax, labour market contributions, customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat ²	4 603	4 317	4 258	3 565	Corporation tax and tax on funds
Personsskat ³	7 187	6 241	5 813	4 766	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige erhvervsdrivende	502	583	565	394	Labour market contributions from self-employed
Særlig pensionsopsparing	-	13	38	123	Special pension-scheme savings
Udbytteskat	687	585	614	709	Dividend tax
Dødsboskat	32	59	81	79	Estate duty
Andre debitorer	7	8	3	3	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat og andre debitorer	130	135	131	128	Interest concerning dividend tax, estate duty and other debtors
Forbrugsrenteafgift	13	11	9	6	Duty on interest on consumer loans
Aktiehandelsafgift ¹	24	24	24	6	Duty on transfers of shares

¹ Se note til tabel 4.1.

² Selskabsskatterestancen ultimo 1997, 1998, 1999 og 2000 er reduceret med henholdsvis 300 mio. kr., 916 mio. kr., 1.095 mio. kr. og 685 mio. kr. Beløbene var indbetalt ultimo 1997, henholdsvis 1998, 1999 og 2000, men ikke registreret på debitoronti, da der forinden skulle gennemføres undersøgelser vedrørende konteringen af indbetalingerne.

³ Fra år 2000 er praksis på personsskat ændret således, at der – på tilsvarende måde som for selskabs- og fondsskat – sker udgiftsføring i forbindelse med henstand som følge af behandling af klage over skatteansættelse. Som følge af den ændrede praksis blev primosaldoen år 2000 reduceret med 871 mio. kr.

Tabel 4.3

Udgiftsførte skatte- og afgiftsrestancer

Taxes and duties in arrears charged to revenue

	1997	1998	1999	2000	
	mio. kr.				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	3 349	2 993	2 841	2 645	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	278	234	194	198	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	45	62	75	92	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv.	917	745	778	775	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms og afgifter mv.	916	759	925	771	Interest, fees, costs of A-tax, labour market contributions, customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat	161	144	240	253	Corporation tax and tax on funds
Personskat	1 023	1 042	614	553	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige erhvervsdrivende	0	0	0	0	Labour market contributions from self-employed
Udbytteskat	2	1	11	0	Dividend tax
Dødsboskat	3	3	1	2	Estate duty
Andre debitorer	0	0	0	0	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat og andre debitorer	0	0	0	0	Interest concerning dividend tax, estate duty and other debtors
Forbrugsrenteafgift	4	3	2	1	Duty on interest on consumer loans
Aktiehandelsafgift	0	0	0	-	Duty on transfers of shares